

Innehåll

I. Grundläggande begrepp

II. Deskriptiv statistik (sid 53 i E)

III. Statistisk inferens

• Hypotesprövning

Statistiska analyser

Parametriska analyser

Icke-parametriska analyser

1

II. Beskrivande statistik, sid 53 i E

Vilken är den vanligaste skostorleken hos en grupp kvinnliga studenter?

Överskådlig sammanfattning av data

- Frekvenser
- Centralmått - var tyngdpunkten ligger
- Spridningsmått - hur stor variationen är
- Diagram
- Tabeller

2

Frekvenstabell

Värde	Frekvens (f)	Relativ frekvens i procent (%)
110-119	IIII IIII = 10	33
120-129	IIII IIII II = 12	40
130-139	IIII = 5	17
140-149	II = 2	7
150-159	I = 1	3
	$\Sigma f; = n = 30$	

Förklaringar för Σ och andra symboler finns i Polit & Beck (2008) sista uppslaget

3

Centralmått och Spridningsmått

sid 83 i E

Typvärde (T)-----Variationsvidd (range)

Median (Md)-----Kvartilavstånd (IQR)

Medelvärde (M)-----Standardavvikelse (SD)

4

Skostorlekar

36, 36, 37, 37, 37, 37, 37, 37, 38, 38, 39, 39, 40, 40, 41, 41, 43, 43, 44, 44 (n = 20)

$q_1=37$

$Md=38.5$
Median

$q_3=41$

Kvartilavstånd = $q_3 - q_1 = 4$
(Interquartil range, IQR)

Kvartil (q) = 4 delar
Percentiler = 100 delar

Vilken är den vanligaste skostorleken hos en grupp kvinnliga studenter?

Typvärde (mode)=37

Variationsvidd (range) = $44 - 36 = 8$

$$M = \frac{\sum X}{n} = 39.2$$

Standardavvikelsen (Standard deviation)

5

STANDARDVARIATIONEN = Sd eller S eller $\pm$
(Standard deviation) sid 90 i E.

$SD = \sqrt{\frac{\sum(x-M)^2}{n-1}}$ $M=39.2$ (SD=2,7)

36, 37, 37, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44 (n=10)

$\bar{x}$	$\bar{x}-M$	$(\bar{x}-M)^2$
36	-3.2	10.2
37	-2.2	4.8
37	-2.2	4.8
37	-2.2	4.8
38	-1.2	1.4
39	-0.2	0.04
40	0.8	0.6
41	1.8	3.2
43	3.8	14.4
44	4.8	23
		$\sum 67.2$

$SD = \sqrt{\frac{67.2}{9}}$

$SD = 2.7$

Variansen= S^2
(Variance)

6

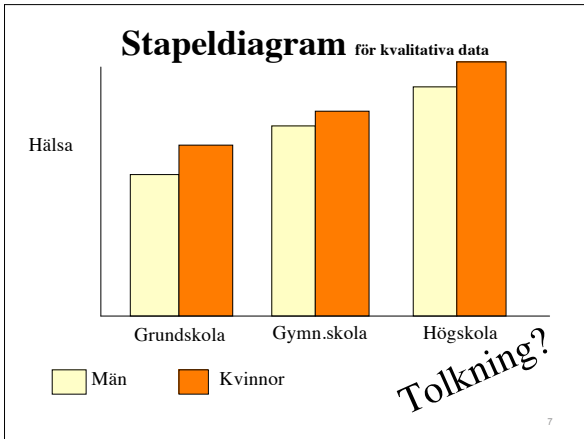

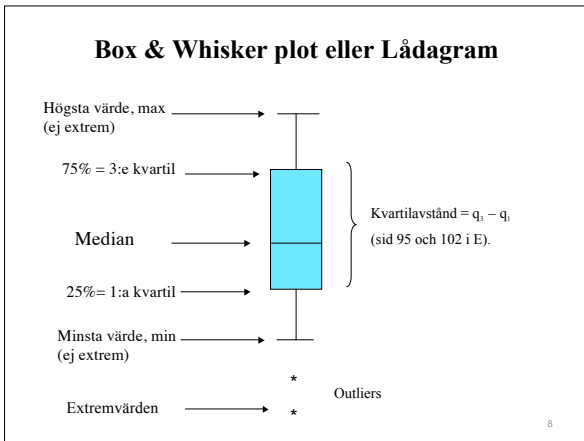

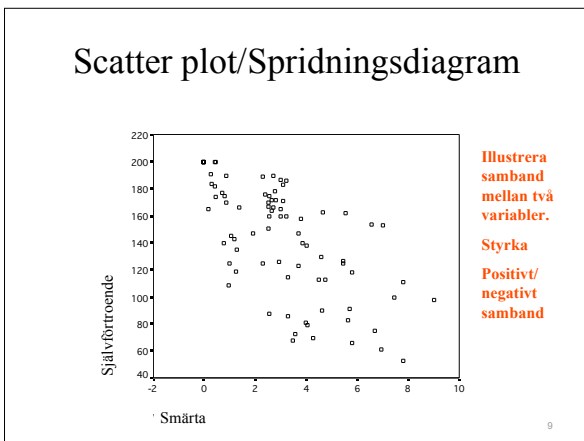

Innehåll

I. Grundläggande begrepp

II. Deskriptiv statistik

III. Statistisk inferens (sid 127-227 i E)

•Hypotesprövning

Statistiska analyser

Parametriska analyser

- Univariata analyser
- Multivariata analyser

Icke-parametriska analyser

- Univariata analyser
- Multivariata analyser

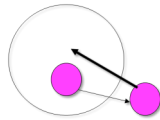

III. Statistisk inferens

Att dra slutsatser om egenskaperna hos en population på basis av egenskaperna hos ett urval

---

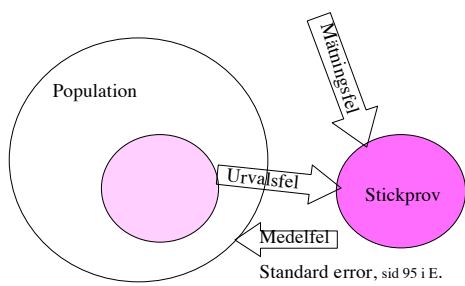

Statistisk inferens

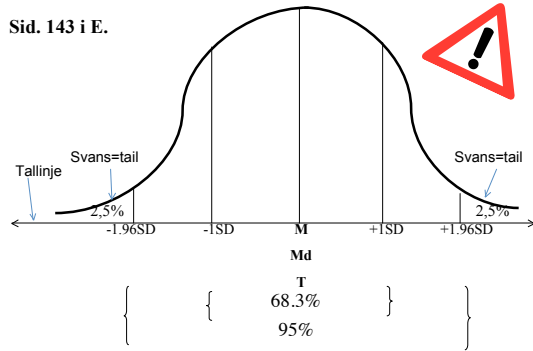

Normalfördelningskurvan eller Gauss kurvan

Sid. 143 i E.

Hypotesprövning (sid 127 i E)

Hypotesprövning är en metod att pröva om slumpverkan kan ses som orsaken till forskningsresultat.

Arbetsordning →

Arbetsordning för hypotesprövning (sid 131 i E)

1. Ange nollhypotesen (H_0)
2. Ange alternativhypotesen (H_1)
3. Bestäm signifikansnivå och testfunktion
4. Beräkningar och statistiska analyser
5. Tolka resultatet

Nollhypotes (H0)

Ett antagande om ingen skillnad eller inget samband. Att **slumpen** är orsaken.

Alternativhypotes (H1) (forskningshypotesen)

Ett antagande om att det finns skillnad eller samband. Att det finns **en annan orsak än slumpen**.

Hypotes: Män är mer oroliga än kvinnor en månad före operation

Frågeställning: Finns det skillnad mellan kvinnor och män vad gäller grad av oro en månad före operation?

16

Signifikansnivå (significance level)

(sid 133 i E)

Sannolikheten eller risken att dra fel slutsats att en skillnad eller samband finns. Ofta accepteras 5 % risk att **slumpen** orsakat resultaten.

Signifikansnivå: α (alfa) = 0,05

17

Tolkning av resultatet (sid 133 i E)

Testfunktionen: p-värdet (p-value) anger sannolikheten för slumpens påverkan eller risken att förkasta nollhypotesen om den vore sann.

Jämförelse av signifikansnivån $\alpha = 5\%$ med det beräknade p-värdet: är p-värdet större eller mindre än $\alpha = 0,05$?

Den risk man är högst beredd att ta benämns

($p \leq 0,05$)

Probability = p (sannolikhet)

18

Typ 1 fel/ α fel (alfa) (type I error)

förkastar nollhypotesen trots att den är **sann**

Det fel som uppstår när en nollhypotes (H_0) som är sann förkastas till förmån för en alternativhypotes (H_1).

Ex. När forskaren tolkar analysresultaten som korrekta men egentligen så finns ingen skillnad eller inget samband i populationen.

Typ 2 fel/ β fel (beta) (type II error)

accepterar nollhypotesen trots att den är **falsk**

Ex. Det finns en skillnad eller ett samband i populationen, men för få deltagare i urvalet för att kunna påvisa signifikans.

Sid 137 i E

19

Konfidensintervall, sid 173 i E.

- Punktskattning av en variabels medelvärde i populationen är alltid osäker eftersom den gjorts utifrån enbart en del av populationen - stickprovet.
- Därför bildas ofta ett intervall inom vilket det **sanna medelvärdet** med viss säkerhet ligger.
- Ett sådant intervall kallas **konfidensintervall (CI)**.
- Konfidensintervall anges med sannolikheterna 95%, 99% eller 99.9%.

20

Innehåll

I. Grundläggande begrepp

II. Deskriptiv statistik

III. Statistisk inferens

- Hypotesprövning steg 1 – 5

Steg 4 Statistiska analyser

Parametriska analyser

- Univariata analyser
- Multivariata analyser

Icke-parametriska analyser

- Univariata analyser
- Multivariata analyser

21
